

AGROEKONOMIKA

INVESTICIJSKO ULAGANJE U PODIZANJE OBJEKATA U SVINJOGOJSTVU

European Union
Delegation of the European Commission
to the Republic of Croatia

**HRVATSKI ZAVOD ZA
POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU**

Razmišljate o podizanju svinjogojske farme?

Imate već neka znanja ili iskustva u tome, no još uvijek ste u nedoumici hoćete li donijeti ispravnu odluku?

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu rado će Vam pružiti korisne informacije i stručnu pomoć da biste lakše odlučili što valja činiti.

Svinjogojska farma treba zadovoljiti ove uvjete:

- osigurati životinjama smještajni prostor da bi se mogle nesmetano kretati, hraniti i odmarati,
- osigurati odgovarajuće mikroklimatske uvjete (temperaturu, vlažnost zraka, sastav zraka, osvjetljenje),
- biti moderno opremljena da bi rad čovjeka bio što lakši, a boravak u objektu što kraći,
- imati efikasan sustav hranidbe, pojenja i iznojanja.

Kad razmišljate o investiciji, morate razmotriti ova pitanja:

1. Što sve investicija uključuje:

- izgradnju staje i pratećih objekata (silosa, spremišta za hranu, garaža i sl.),
- opremu za stajski objekat i ostale, pomoćne objekte,

- nabavu početnog uzgojnog stada,
- nabavu potrebne mehanizacije.

2. Lokacija (smještaj) farme:

Prije izgradnje objekta potrebno je pronaći pogodno mjesto. Pri tome treba voditi računa o:

- smjeru (ruži) vjetrova šireg područja – radi strujanja zraka u objektima da bismo izbjegli da neugodni mirisi s farme stižu do okolnih naselja,

- udaljenosti stambenih objekata ili naselja – za farmu sa 1000 i više svinja potrebna je udaljenost od naselja 500 m, odnosno 1000 m od turističkog naselja, 300 m od prometnice i 200 m od vodotoka,

- zaklonjenost i nagib terena – poželjan je blagi nagib terena,

- veza s pratećom infrastrukturom – bitna je mogućnost priključka na strujnu (trofaznu) mrežu i vodovod, dobar pristup glavnim prometnicama zbog transporta hrane, rasplodnog podmlatka, odojaka i tovljenika.

3. Vrsta i način izvedbe objekta

Izbor građevinskog materijala ovisi o klimatu, no svakako je bolje koristiti one materijale koji se proizvode u blizini (da bi se izbjegao skupi prijevoz).

Zapamtite: izvedbi podova treba posvetiti veliku pažnju jer svinja dnevno leži i do 17 sati, stoga joj treba biti toplo da ne bi gubila nepotrebnu energiju na zagrijavanje tijela.

Materijal se može kombinirati tako da dio objekta za hranidbu bude od hladnijeg materijala, a mjesta gdje svinje leže da budu toplija.

Ako je objekt samostojeći, treba predvidjeti i mogućnost proširenja u budućnosti.

4. Veličina objekta

Veličina objekta ovisi o raspoloživim resursima (zemljište, financijska sredstva i dr.), no svakako vodite računa o tome da će Vaše ulaganje biti profitabilno samo ako će se objekt moći iskorištavati 25–30 godina.

U modernoj, intenzivnoj proizvodnji za tržište svinje su smještene u namjenski uređenom objektu u kojem su svi potrebni sadržaji za sve faze proizvodnje: pripust, suprasnost, prasenje, uzgoj rasplodnog podmlatka i tov svinja.

Moderni način držanja omogućuje najbolje iskorištenje proizvodnih mogućnosti i bioloških kapaciteta svinja za proizvodnju prasadi i prirasta u tovu.

5. Tehnička opremljenost i uređaji u objektu

Tehnička opremljenost i uređaji u objektu pridonose povećanju proizvodnih rezultata, manjem utrošku hrane, bržem prirastu, ukratko, većoj produktivnosti rada.

6. Sustav hranidbe

Iako se svinje mogu hraniti raznim otpacima iz domaćinstva i različitim hranivima, u modernoj proizvodnji za tržište najbolji rezultati postižu se ako se svinje hrane zrnatom hranom, naročito kukuruzom i drugim žitaricama, te već gotovim krmnim smjesama koje su prilagođene hranidbenim potrebama svinja.

Ekonomska analiza ulaganja:

Da bi svinjogojska farma uspješno poslovala, mora:

1. imati jasan cilj i program proizvodnje,
2. imati dobru upravu (menadžment),
3. koristiti moguće informacije i stručne službe, te poznavati ekonomske odnose i uvjete tržišta,
4. optimalno koristiti sve resurse, posebno zemljište i tome prilagoditi opseg proizvodnje,
5. postizati dobre proizvodne rezultate (visok prihod po jedinici uloženog inputa).

Za ekonomsku analizu ulaganja potrebno je napraviti:

1. Početnu analizu investicije koja daje odgovore na ova pitanja:

- zašto poljoprivrednik želi investirati,
- postoji li alternativno rješenje (dogradnja, adaptacija) i je li ono bolji izbor,
- je li investicija u skladu s planovima razvoja gospodarstva,
- koje su jake, a koje slabe točke investicije,
- kakvi su ekonomski pokazatelji poslovanja gospodarstva.

2. Ekonomsku ocjenu isplativosti investicije koja podrazumijeva izradu Investicijskog plana na temelju kojeg se mogu dobiti sljedeći pokazatelji:

- profitabilnost investicije,
- razdoblje povrata investicije,
- osjetljivost investicije na promjene uvjeta poslovanja,
- struktura i izvori financiranja investicije.

Dakle, **Investicijski plan** jest podloga na temelju koje poljoprivrednik može donijeti investicijsku odluku.

Da biste mogli planirati investicijsko ulaganje, napraviti kvalitetnu procjenu, i što je najvažnije: **donijeti kvalitetnu odluku**, morate znati kakvo je bilo Vaše dosadašnje poslovanje.

Djelatnici Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu spremni su Vam ponuditi svoje stručno znanje i usluge za analizu poslovanja gospodarstva te izradu investicijskih planova za različite vrste investicijskih ulaganja, a kako to izgleda ako ste odlučili investirati u podizanje novog objekta za tov svinja, pokazujemo Vam na jednom od mogućih primjera.

Primjer investicije:

Poljoprivrednik želi investirati u podizanje staje za tov 200 tovljenika po turnusu. Vrijednost investicije:

Staja (vijek trajanja 30 godina)	192.500 kn
Oprema	53.900 kn
Mehanizacija	100.000 kn
Nabava prasadi	63.000 kn
Zalihe i početni troškovi	63.000 kn
Ostali investicijski troškovi	10.000 kn
UKUPNO	482.400 kn

Poljoprivrednik planira investiciju financirati dijelom vlastitim sredstvima, a dijelom kreditom uz kamatnu stopu od 6 % godišnje na rok otplate od 6 godina. Godišnji anuitet iznosi 63.727 kn.

Uz godišnju proizvodnju od 580 tovljenika te cijenu mesa od 10,00 kn/kg navedeno investicijsko ulaganje isplativo je!

Poljoprivrednik mora ostvarivati pokriće varijabilnih troškova veće od 226 kn/tovljeniku da bi mogao podmirivati kreditne obveze i troškove održavanja objekta i opreme koji su procijenjeni na iznos od 70.000 kn godišnje.

Zanima Vas koliki prihod Vi morate ostvarivati ukoliko se odlučite za investicijsko ulaganje u proizvodnju svinjskog mesa?

S povjerenjem se obratite savjetniku HZPSS-a i sigurno ćete dobiti pravi odgovor!

Obratite nam se i mi ćemo Vam pružiti kvalitetne informacije koje će Vam pomoći u ostvarenju Vaših poslovnih ciljeva te Vas stručno pratiti u njihovoj realizaciji.

DJELATNICI HZPSS KOJIMA SE MOŽETE OBRATITI ZA POTREBNE INFORMACIJE:

MARINA MIKŠIĆ, dipl. inž., načelnik agroekonomist
Ilica 101/3, 10 000 Zagreb,
tel/fax: 01/3772-466, e-mail: mmiksic@agr.hr

TATJANA BORBAŠ, dipl. inž., agroekonomist
Ilica 101/3, 10 000 Zagreb
tel/fax: 01/3772-466, e-mail: tborbas@agr.hr

ROBERT ČREP, dipl. inž., agroekonomist
Stilinovićeveva 7, 10 431 Sv. Nedjelja
tel: 3770-494, fax: 3373-564
e-mail: rcrep@agr.hr

NADA MURGIĆ, dipl. inž., agroekonomist
Budačka 55, 53 000 Gospić
tel/fax: 053/588-123
e-mail: nmurgic@agr.hr

NENAD KANTOCI, dipl. inž., VVV
Karla Tuškana 2, 49 218 Pregrada
tel: 049/376-022, 377-802, fax: 049/376-105
e-mail: nkantoci@agr.hr

DARKO ANTONINA, dipl. inž., stočarstvo
Stari kraj 6, 51 315 Mrkopalj
tel: 051/833-596, fax: 051/833-131
e-mail: dantonina@agr.hr

SINIŠA HRGOVIĆ, dipl. inž., ratarstvo
Vladimira Nazora 2, 33 000 Virovitica
tel/fax: 033/726-587, e-mail: shrgovic@agr.hr

Autori: **NADA MURGIĆ**, dipl. inž. agr.,
DARKO ANTONINA, dipl. inž. agr.

Odgovorni urednik: dr. sc. Ivan Katalinić

Grafička priprema: Damir Ravlić

Tisak: FiLeDaTa, Zagreb

Nakladnik: **Hrvatski zavod za poljoprivrednu
savjetodavnu službu**

Ulica grada Vukovara 78 • 10000 Zagreb

telefon: (1) 61 06 190 • fax: (1) 61 09 140

e-mail: hzpss@agr.hr

http://www.agr.hr/hzpss/

Za detaljnije informacije obratite se
savjetniku HZPSS